

แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info โดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid : กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

GUIDELINES FOR PROMOTING THE USE OF THE Q-INFO INFORMATION SYSTEM BY THE SUPPORT TEAM (ST) THROUGH A HYBRID APPROACH: A CASE STUDY OF SCHOOLS UNDER THE OFFICE OF SURIN PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA 2

ศุภณัฐ อินทร์งาม¹, สมนึก ศูนย์กลาง²

Suphanut In-ngam¹, Somnuk Soonklang²

Corresponding Author: Email: Suphanut3701@gmail.com

Received: Feb 10, 2025; Revised: Mar 16, 2025; Accepted: Mar 29, 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 2) พัฒนาแนวทางการส่งเสริมใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่เหมาะสม โดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid และ 3) วิเคราะห์ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid การวิจัยใช้วิธีการแบบผสมผสาน (Mixed Methods) แบ่งออกเป็น 3 ระยะ ดังนี้ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการส่งเสริมโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid ระยะที่ 3 วิเคราะห์ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info กลุ่มเป้าหมายได้แก่ โรงเรียนในสังกัดจำนวน 218 โรงเรียน กลุ่มเป้าหมาย Hybrid Site Visit จำนวน 47 โรงเรียน เลือกกลุ่มเป้าหมายแบบเจาะจงตามความก้าวหน้า ผลการวิจัยพบว่า

1) สภาพปัจจุบันการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ของโรงเรียน ผลการบันทึกข้อมูลโดยรวมค่าเฉลี่ยมีความก้าวหน้าต่ำกว่าร้อยละ 50 จำนวน 194 โรงเรียน (ร้อยละ 88) 2) พัฒนาแนวทางการส่งเสริมใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่เหมาะสม โดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid มีองค์ประกอบ ดังนี้ ส่วนที่ 1 บทนำประกอบด้วย (1) หลักการ (2) วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 2 การดำเนินงานประกอบด้วย (1) กลไกและโครงสร้าง (2) กิจกรรมส่งเสริมแบบ Hybrid ส่วนที่ 3 ผลผลิตประกอบด้วย (1) ครูมีความสามารถใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้อง ครบถ้วน เป็นปัจจุบัน 3) วิเคราะห์ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid โดยรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 99.418 และจำนวนโรงเรียนร้อยละ 100 มีผลการบันทึกระบบสารสนเทศค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับ Platinum

คำสำคัญ : ระบบสารสนเทศ Q-Info, แนวทางการส่งเสริม, Hybrid Site Visit

¹อาจารย์ประจำหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น วิทยาเขตบุรีรัมย์

¹Lecturer in the Master of Education Program in Educational Administration, Western University, Buriram Campus

²หัวหน้าทีมสนับสนุน การส่งเสริมการใช้สารสนเทศคุณภาพ (Q-Info), สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

²Leader of Support Team for Promoting Quality Information (Q-Info), Surin Primary Educational Service Area Office 2

Abstract

This research aimed to 1) study the current state of Q-Info information system usage in schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 2, 2) develop an appropriate approach to promote the use of the Q-Info system through a support team (ST) using a Hybrid model, and 3) analyze the results of implementing the developed approach. A mixed-methods approach was employed, divided into three phases: Phase 1 examined the current state of Q-Info system usage, Phase 2 involved developing a promotion strategy through the ST using the Hybrid model, and Phase 3 analyzed the effectiveness of the developed promotion strategy. The target group consisted of 218 affiliated schools, with 47 schools selected for Hybrid Site Visits based on their progress. The research results were found as follows;

1) The current state of Q-Info information system usage in schools under the Surin Primary Educational Service Area Office 2 found that an average progress was below 50% in 194 schools (88%). 2) The developed promotion strategy consisted of three components: Part 1 – Introduction, including (1) principles such as teacher development through the PLC process and digital-era teacher development, and (2) objectives aimed at enhancing knowledge, understanding, and skills for accurate and efficient use of the Q-Info system. Part 2 – Implementation, covering (1) mechanisms and structures, and (2) Hybrid promotional activities, including PLC Online and Hybrid Site Visits. Part 3 – Outcomes, indicating that teachers effectively and accurately utilized the Q-Info system with completeness and up-to-date records. 3) The analysis of the implemented promotion strategy showed an overall average score of 99.418, with 100% of schools achieving an average data recording level categorized as Platinum.

Keywords: Q-Info Information System, Promotion Guidelines, Hybrid Site Visit

บทนำ

ระบบสารสนเทศ Q-info เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผลการสอบเพื่อประเมินคุณภาพการศึกษาระดับประเทศ หรือ PISA ของประเทศบราซิลซึ่งเป็นประเทศในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนาเพิ่มขึ้นสูงสุดมาแล้วกว่า 10 ปี และสหรัฐอเมริกา ก็ได้ใช้ Q-info เพื่อยกระดับการแข่งขันของนักเรียนภายในประเทศด้วย สำหรับในประเทศไทย เครื่องมือนี้ได้รับการพัฒนาตั้งแต่ ปี 2558 โดยเริ่มต้นจากการเก็บข้อมูลความคาดหวังจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาการศึกษา อาทิ โรงเรียน ผู้ปกครอง ครู ศึกษานิเทศก์ กองการศึกษา เขตพื้นที่การศึกษา และเจ้าหน้าที่กระทรวงศึกษาธิการ ก่อนจะสรุปเป็นตัวบ่งชี้ทางการศึกษา 3 ข้อ ได้แก่ โอกาสทางการศึกษาที่เท่าเทียม คุณภาพ และประสิทธิภาพของการศึกษา จนกระทั่งปี 2559 ได้นำไปใช้ในพื้นที่ ของเทศบาลนครภูเก็ต และองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา (วรลักษณ์ คงเด่นฟ้า. 2564)

ระบบสารสนเทศ Q-info เป็นระบบถูกออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงานของครู และบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ในรูปแบบดิจิทัลเพื่อช่วยพัฒนาคุณภาพการศึกษา ที่พบว่าครูมีภาระงานที่มาก ทั้งงานเอกสารและงานการสอน ระบบดังกล่าวสามารถช่วยให้ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา สามารถรวบรวม จัดเก็บ และประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของโรงเรียนได้อย่างสะดวกและมีประสิทธิภาพ รวมทั้งการออกแบบการเรียนรู้ การเช็คชื่อ การประมวลผลแต่ละรายวิชา โดยมีกระบวนการจัดเก็บข้อมูลในระบบสารสนเทศ Q-Info แสดงผลบนเว็บเบราว์เซอร์(Web browser) ซึ่งสอดคล้องการการดำเนินงานประจำวัน (Daily Tasks) อย่างต่อเนื่อง ตลอดทั้งปีการศึกษาและสามารถใช้เป็น เครื่องมือในการพัฒนาโรงเรียน ได้แก่ 1) การติดตามนักเรียนเป็นรายคนอย่างต่อเนื่อง สถิติการมาเรียน-ขาดเรียน รวมถึงผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายคน 2) การแจ้งเตือนนักเรียนที่มีความเสี่ยงสูง อันรวมถึงความเสี่ยงทั้งด้าน พฤติกรรม ด้านเศรษฐกิจ ด้านสุขภาพ และด้านสังคม 3) การประมวลผลที่รวดเร็ว ลดภาระงานด้านเอกสารทำให้สามารถดำเนินการได้สะดวกรวดเร็วมากขึ้น และ 4) ประมวลผลในระดับชั้นเรียนจนถึงภาพรวมของโรงเรียน บทบาทและสถานะของผู้ใช้งาน ซึ่งจำแนกออกเป็น 4 ประเภท คือ 1) Host Admin ทำหน้าที่ดูแลระบบในภาพรวม การจัดการหน้าที่ผู้ใช้งาน การสมัครเข้าใช้งานระบบของบุคลากรในโรงเรียน การรายงานความก้าวหน้าและรายงานโรงเรียน 2) ทะเบียนวัดผล มีหน้าที่ในการจัดเตรียมข้อมูล พื้นฐานของโรงเรียนในแต่ละปีการศึกษา เช่น การกำหนดปฏิทินการศึกษา การเปิดรายวิชาเรียนตามหลักสูตร สถานศึกษา การกำหนดครูประจำชั้นและ ครูผู้สอนรายวิชา การจัดตารางเรียน การจัดการข้อมูลนักเรียน จัดทำ รายงานสรุปผลการเรียน รวมถึงรายงานติดตามการดูแลนักเรียน (Early Warning) และแจ้งเตือนนักเรียนกลุ่มเสี่ยง 3) ครูผู้สอน มีหน้าที่ในการบันทึกข้อมูลตามภาระงานที่ได้รับมอบหมาย เช่น การจัดโครงสร้างรายวิชาเรียน การกำหนดการวัดและประเมินผลนักเรียนในรายวิชา การจัดทำเอกสารชั้นเรียนในแต่ละ วิชาเรียน หรือการบันทึกการมาเรียน-ขาดเรียน การบันทึกข้อมูลโภชนาการ การบันทึกพัฒนาการตามช่วงวัยของนักเรียน รวมถึงรายงานติดตามการดูแลนักเรียน (Early Warning) และแจ้งเตือนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงรายห้องเรียน และ 4) ผู้บริหาร มีหน้าที่ติดตามการดำเนินการในภาพรวมของโรงเรียน รายงานที่จำเป็นต่างๆ ในการวางแผนนโยบายเพื่อการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนของโรงเรียน เช่น สถิติ การมาเรียน ภาวะ โภชนาการ รายงานติดตามการดูแลนักเรียน (Early Warning) และแจ้งเตือนนักเรียนกลุ่มเสี่ยงรายห้องเรียน (พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน และคณะ. 2561)

ปีการศึกษา 2567 กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา ได้ทำโครงการนำร่องการขับเคลื่อนการใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info โดยทีมสนับสนุน (Support Team: ST) กลุ่มเป้าหมาย 5 เขตพื้นที่ ประกอบด้วย สำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่เขต 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรีเขต 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาภูเก็ต สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ระยอง โดยมหาวิทยาลัยนเรศวรเป็นผู้รับผิดชอบโครงการ (นคร ดังคะพิภพ. 2567)

สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์เขต 2 ได้ดำเนินการภายใต้โครงการนำร่องการส่งเสริมและยกระดับ การใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต

2 การดำเนินการขับเคลื่อนโครงการในระดับเขต โครงสร้างคณะทำงานประกอบด้วย 1) คณะทำงานเขตพื้นที่ (Task Force Team : TF) ขับเคลื่อนและเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการขยายผลการดำเนินงานของโรงเรียนในการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info 2) คณะทำงานสนับสนุน (Support Team : ST) ให้การสนับสนุน หนุนเสริม ให้คำแนะนำ และช่วยเหลือในการขยายผลการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยซึ่งเป็นคณะทำงานสนับสนุน (ST) ของนําร่องการส่งเสริมและยกระดับการใช้ประโยชน์ข้อมูลสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพสถานศึกษาและเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา สุรินทร์ เขต 2 จึงมีหน้าที่ในการพัฒนาแนวทางในการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info เพื่อค้นหาแนวทางในการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ด้วยรูปแบบ Hybrid ซึ่งผสมผสานระหว่างการสนับสนุนแบบ Onsite และ Online เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการช่วยเหลือโรงเรียนในบริบทที่แตกต่างกัน และหาแนวทางพัฒนาที่สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในเขตพื้นที่อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
2. เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่เหมาะสม โดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid
3. เพื่อวิเคราะห์ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid

การทบทวนวรรณกรรม

ระบบสารสนเทศ Q-Info

ระบบสารสนเทศ Q-Info ถูกออกแบบและพัฒนาขึ้นเพื่อเป็นเครื่องมือสนับสนุนการดำเนินงานของครูและบุคลากรด้านการศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดย “กระบวนการจัดเก็บข้อมูล” ในระบบสารสนเทศ Q-Info โดยผ่านการทดสอบกระบวนการที่สอดคล้องกับการทำงานประจำวัน (daily tasks) ของครูและโรงเรียน ซึ่งเป็นไปอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปีการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ข้อมูลมีความเป็นปัจจุบันและทันต่อการนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในด้านการพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนี้(มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2564 : ก)

1. เพื่อติดตามนักเรียนเป็นรายคนอย่างต่อเนื่อง สามารถติดตามสถิติการมาเรียน-ขาดเรียนรวมถึงผลการเรียนของนักเรียนเป็นรายคน
2. เพื่อแจ้งเตือนกรณีนักเรียนที่มีความเสี่ยงสูง อันรวมถึงความเสี่ยงทั้งด้านพฤติกรรม เศรษฐกิจ ฐานะ ด้านสุขภาพ และด้านสังคม
3. เพื่อช่วยลดภาระของครูในการประมวลผลข้อมูล และลดภาระทางธุรการ ทำให้สามารถดำเนินการได้สะดวก รวดเร็วมากขึ้น
4. ประมวลผลในระดับชั้นเรียนจนถึงภาพรวมของโรงเรียน เพื่อใช้ประโยชน์จากข้อมูลในกระบวนการวางแผนพัฒนาโรงเรียน (Evidence-based Planning)

การใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ดำเนินการ ดังนี้

1. การบันทึกข้อมูลสารสนเทศ Q-Info สำหรับแอดมินโรงเรียน ทำหน้าที่ จัดการเจ้าหน้าที่ผู้ใช้งาน สมัครเข้าใช้งานแบบกลุ่ม ตั้งค่าการใช้งานระบบ

การลงชื่อเข้าใช้งาน เมื่อผู้ใช้งานได้รับชื่อใช้งาน (Username) และรหัสผ่าน (Password) สำหรับแอดมินโรงเรียน แล้ว สามารถนำ Username/ Password เข้าสู่ระบบได้ที่ www.qinfo.co

จัดการหน้าที่ผู้ใช้งาน แอดมินโรงเรียนหรือผู้ดูแลระบบของโรงเรียน จะสามารถจัดการข้อมูลผู้ใช้งานระบบได้ด้วยตนเอง เพื่อประสานงานและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในการใช้งานระบบเบื้องต้นแก่บุคลากรภายในโรงเรียน โดยเมนู “จัดการหน้าที่ผู้ใช้งาน” เป็นเมนูที่แอดมินโรงเรียนจะสามารถแก้ไขข้อมูลผู้ใช้งานระบบ แก้ไขการจัดการงาน การรีเซ็ตรหัสผ่าน และการยกเลิกผู้ใช้งานระบบ

2. การบันทึกข้อมูลสารสนเทศ Q-Info สำหรับวิชาการ/ทะเบียนและวัดผล ทำหน้าที่ จัดปฏิทินการศึกษา จัดห้องเรียนครูประจำชั้นและแผนการเรียน จัดการข้อมูลนักเรียน จัดข้อมูลวิชาเรียน กิจกรรมและครูผู้สอน จัดตารางสอน

การลงชื่อเข้าใช้งาน เมื่อผู้ใช้งานได้รับชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) แล้ว สามารถนำไปใช้เข้าสู่ระบบได้ที่ <https://qinfo.co>

จัดปฏิทินการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดช่วงระยะเวลากิจกรรมภายในโรงเรียน อีกทั้งยังเป็นตัวกำหนดการทำงานของระบบ Q-Info ในการเปิด/ปิด การทำงานต่าง ๆ ภายในระบบอีกด้วย

จัดห้องเรียน ครูประจำชั้นและแผนการเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดจำนวนห้องเรียนตามระดับชั้น พร้อมทั้งครูประจำชั้น/ครูที่ปรึกษา และแผนการเรียนให้ตรงตามหลักสูตรของโรงเรียน

จัดการข้อมูลนักเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการ/ลงทะเบียน/เพิ่ม-ลดรายชื่อนักเรียนให้ถูกต้องตามข้อมูลที่เป็นจริง

จัดข้อมูลวิชาเรียน กิจกรรมและครูผู้สอน มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดการวิชาเรียน/กิจกรรมตามโครงสร้างหลักสูตรของโรงเรียน

จัดตารางสอน มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดตารางสอนของครูผู้สอน และกำหนดชั่วโมง/คาบการเรียนการสอนทั้งหมด

3. การบันทึกข้อมูลระบบสารสนเทศ Q-Info สำหรับครูผู้สอน ทำหน้าที่ กำหนดเวลาเข้าเรียนรายวัน ลงทะเบียนวิชาเพิ่มเติม/กิจกรรม โครงสร้างรายวิชา กำหนดอัตราส่วนคะแนน บันทึกเวลาเรียน ประเมินการอ่าน คิดวิเคราะห์และเขียน ประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ประเมินตัวชี้วัด สรุปผลการเรียน บันทึกน้ำหนักส่วนสูง

การลงชื่อเข้าใช้งาน เมื่อผู้ใช้งานได้รับชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) แล้ว สามารถนำไปใช้เข้าสู่ระบบได้ที่ <https://qinfo.co>

4. ระบบสารสนเทศ Q-Info School Dashboard การใช้งานเพื่อเรียกดูข้อมูลภาพรวมของโรงเรียนในระบบสารสนเทศ Q-Info ได้แก่ ข้อมูลพื้นฐานและสถานการณ์ฯ ด้านผลการเรียนรู้ ด้านคุณภาพครู ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภคฯ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารฯ

การลงชื่อเข้าใช้งาน ทุกบทบาทการใช้งานด้วยชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) ที่ได้รับจากแอดมิน โรงเรียนนำมาเข้าสู่ระบบได้ที่ <https://qinfo.co> เมื่อเข้าสู่ระบบเรียบร้อยแล้ว ในการใช้งานเมนู School Dashboard จะสามารถเข้าถึง ได้ทุกบทบาท ซึ่งจะอยู่ในส่วนรายงาน เมนูย่อย 4.9 School Dashboard

5. ระบบสารสนเทศ Q-Info School SAR ในเมนู School SAR หรือ E - SELF ASSESSMENT(E-SAR) : SCHOOL LEVEL จะแบ่ง ออกเป็น 3 ส่วนหลัก ได้แก่ 1) ข้อมูลพื้นฐานโรงเรียน 2) มาตรฐานการศึกษา และ 3) วิเคราะห์ ศึกษาแนวทางการพัฒนา

การลงชื่อเข้าใช้งาน งานทะเบียนวัดผล/วิชาการเมื่อผู้ใช้งานได้รับชื่อผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) แล้ว สามารถนำไปใช้เข้าสู่ระบบได้ที่ <https://qinfo.co> เมื่อเข้าสู่ระบบในส่วนของทะเบียนวัดผล/วิชาการเรียบร้อยแล้ว ในการใช้งาน School SAR จะอยู่ในส่วนที่ 4 รายงาน เมนู 4.8 School SAR

6. Q-Attendance เป็นแอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับครูประจำชั้น/ครูผู้สอนเพื่ออำนวยความสะดวกให้สามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างรวดเร็วผ่านอุปกรณ์เคลื่อนที่และยังช่วยให้การบันทึกข้อมูลการมาเรียนเป็นปัจจุบัน ขั้นตอนการดาวน์โหลด

โหลดแอปพลิเคชัน Q-Attendance สามารถเข้าไปดาวน์โหลดได้ที่ App store และ Play store ดังขั้นตอนต่อไปนี้ 1)เข้าไปที่ App store และ Play store ในโทรศัพท์ 2) พิมพ์ค้นหาแอปพลิเคชัน "Q- Attendance 3)กดดาวน์โหลดแอปพลิเคชัน

7. Q-Parent เป็นแอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับผู้ปกครองที่สามารถติดตามการมาเรียนของบุตรหลานที่เป็นปัจจุบัน และดูผลการเรียนในแต่ละปีการศึกษา

8. Q-Report เป็นแอปพลิเคชันที่เหมาะสมสำหรับผู้บริหาร ที่สามารถตรวจสอบสถิติการมาเรียนรายวัน ความก้าวหน้าความเสี่ยง และแสดงข้อมูลภาพรวมของทุกระดับชั้นผ่านทางโทรศัพท์

สรุป ระบบสารสนเทศ Q-Info เป็นระบบที่ออกแบบและพัฒนาเพื่อลดภาระงานครู ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากระบบที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหารจัดการคุณภาพการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ การใช้ระบบสารสนเทศ Q- Info ให้สามารถดำเนินงานทั้งระบบต่อเนื่องเป็นปัจจุบัน ต้องได้รับการส่งเสริมทั้งด้านโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาบุคลากร การขับเคลื่อน การใช้ระบบที่มีคุณภาพเหมาะสมกับสภาพบริบทของสถานศึกษา

บทบาทของทีมสนับสนุน (Support Team : ST)

ทีมสนับสนุนมีบทบาทหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา (นคร ตังคะพิภพ. 2567) ดังนี้

1. การเตรียมความพร้อมคณะทำงานและครูพี่เลี้ยง โดยจัดหาพี่เลี้ยงเพื่อทำหน้าที่สนับสนุนและตอบคำถามให้แก่โรงเรียนที่เริ่มใช้ใหม่ จัดประชุมเตรียมความพร้อมชี้แจงวัตถุประสงค์บทบาทหน้าที่และแนวทางการดำเนินงาน ร่วมกันระหว่างทีมสนับสนุน (ST) และเขตพื้นที่ จัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมให้กับครูพี่เลี้ยง ร่วมกับเขตพื้นที่จัดการประชุมเพื่ออบรมการใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info ให้แก่โรงเรียนตอนเริ่มโครงการ

2. การติดตามเป้าความสำเร็จของโครงการ โดยติดตามเป้าความสำเร็จของโครงการ วางแผนร่วมกับเขตพื้นที่ในการติดตามและสนับสนุนการใช้งานระบบของโรงเรียน ร่วมติดตามแผนการดำเนินงาน และผลผลิตจากการดำเนินงาน สนับสนุนข้อมูลการติดตามการใช้งานระบบ จัดหาพี่เลี้ยงเพื่อสอนเสริมการใช้งานระบบ ลงพื้นที่เยี่ยมชมบางส่วนร่วมกับเขตพื้นที่เป็นวิทยากรหรือจัดหาวิทยากรให้ความรู้และข้อเสนอแนะจากประสบการณ์แก่โรงเรียนในวง PLC

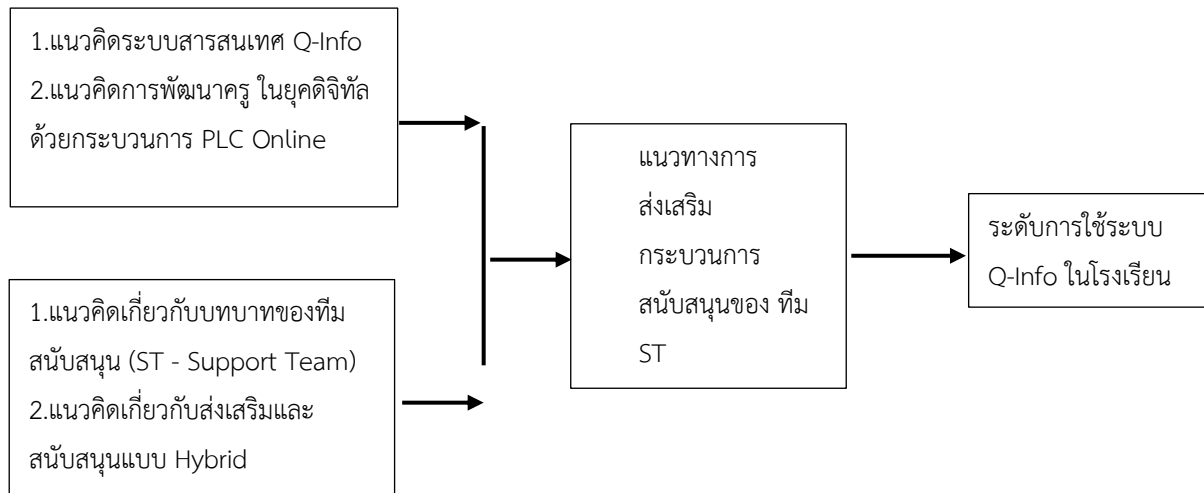
3. การบริหารจัดการ หนุนเสริมขับเคลื่อนการใช้งานระบบสารสนเทศของโรงเรียน และเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ โดยร่วมกับเขตพื้นที่ในการสร้างและดูแลชุมชนผู้ใช้งาน เพื่อเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้งานระบบตามช่องทางของเขตพื้นที่ ร่วมคิดประเด็นและให้ข้อมูลกับเขตพื้นที่ในการจัดทำสื่อประชาสัมพันธ์ จัดหาวิทยากรเพื่อการสนับสนุนโรงเรียน อาทิโรงเรียนพี่เลี้ยง จับคู่โรงเรียนเพื่อช่วยเพื่อน ติดตามและหนุนเสริมการทำงานของครูพี่เลี้ยง ติดตามสถานการณ์การใช้งานผ่านแพลตฟอร์ม ที่เคยทำพร้อมทั้งวิเคราะห์ จัดทำประเด็นคำถามที่พบบ่อย ทุกเดือน และนำเสนอในชุมชนผู้ใช้งานของเขต ตอบคำถามเกี่ยวกับการใช้งานระบบในไลน์กลุ่ม

4. การทำงานร่วมกับเขตพื้นที่การศึกษาและศูนย์ประสานงานกลาง เป็นแกนหลัก เชื่อมประสานการทำงานในระดับเขตพื้นที่กับศูนย์ประสานงานกลางผ่านผู้ประสานงาน ประชุมร่วมกับเขตพื้นที่เดือนละ 1 ครั้ง ติดตามและรวบรวมข้อมูลเอกสารหลักฐานที่เกิดจากการดำเนินงานในพื้นที่ เช่น ความก้าวหน้าในการใช้งานระบบ ผลการดำเนินงานตามเป้าหมาย แผนการทำงาน ผลผลิต สื่อประชาสัมพันธ์ติดตามการออกเกียรติบัตร จัดประชุมรายเดือนร่วมกับ เขตและส่วนกลาง ประสานงานเกี่ยวกับงานธุรการ เอกสารการเงินเพื่อนำส่งหรือเบิกจ่ายตามรอบที่กำหนด

5. การถอดบทเรียนการปฏิบัติการใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info ถอดบทเรียนการปฏิบัติงานการใช้ Q-Info ในสถานศึกษา บทเรียนการพัฒนาการใช้ระบบในเขตพื้นที่ ถอดบทเรียนแนวทางสนับสนุนขยายผลการใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info ถอดบทเรียนการใช้ประโยชน์ข้อมูลจากระบบสารสนเทศ Q-Info ในการทำงาน เช่น การพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอน การดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สรุป บทบาทหน้าที่ทีมสนับสนุน ได้แก่ เตรียมความพร้อม ติดตามความสำเร็จ บริหารจัดการและเผยแพร่ทำงานร่วมกับเขตพื้นที่และศูนย์กลาง และถอดบทเรียน

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน แบ่งการวิจัยเป็น 3 ระยะ ได้แก่ ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid ระยะที่ 3 วิเคราะห์ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid รายละเอียดการดำเนินการในแต่ละระยะมีดังนี้

ระยะที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

การวิจัยในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบันของการบันทึกข้อมูลระบบสารสนเทศ Q-Info ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ภายหลังจากที่โรงเรียนได้รับบัญชีผู้ใช้ (Username) และรหัสผ่าน (Password) และดำเนินการบันทึกข้อมูลต่อเนื่องเป็นระยะเวลา 50 วัน

กลุ่มเป้าหมาย โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 218 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

- 1.ระบบสารสนเทศ Q-Info ซึ่งพัฒนาโดยมหาวิทยาลัยนเรศวร
- 2.เว็บไซต์ระบบเพิ่มคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน (Quality Learning Information System) : Q-info
- 3.หน้ารายงานความก้าวหน้าซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบ Q-Info

วิธีรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองผ่านทางเว็บไซต์ Q-Info โดยมีขั้นตอนดังนี้ (มหาวิทยาลัยนเรศวร. 2564 ข)

- 1.เข้าสู่ระบบผ่านเว็บไซต์ Q-Info
- 2.ลงชื่อเข้าใช้ด้วยบัญชีผู้ใช้และรหัสผ่านของทีมสนับสนุนคนที่ 2 (ST2)
- 3.เข้าสู่หน้ารายงานความก้าวหน้าของโรงเรียน
- 4.เลือกตัวแปรที่ต้องการศึกษา ได้แก่ วันที่ ปีการศึกษา ภาคเรียน อำเภอ และตำบล
- 5.เก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เช่น จำนวนวิชาที่เปิดสอนทั้งหมด โครงสร้างรายวิชา อัตราส่วนคะแนน การจัด

ตารางสอน การเช็คชื่อ การบันทึกคะแนนเก็บ ค่าร้อยละเฉลี่ยของผลการเรียน

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยใช้ผลการประมวลจากระบบสารสนเทศ Q-Info ในหน้ารายงานความก้าวหน้าของโรงเรียน โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย ซึ่งระบบคำนวณให้อัตโนมัติ จากนั้นนำผลที่ได้มาจัดกลุ่มโรงเรียนตามสภาพความก้าวหน้าของการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและส่งเสริมการใช้งานในระยะต่อไป

ระยะที่ 2 พัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid

การวิจัยในระยะนี้มุ่งเน้นการพัฒนาแนวทางในการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยใช้รูปแบบ Hybrid ซึ่งผสมผสานการประชุมเชิงปฏิบัติการแบบออนไลน์และออฟไลน์

กลุ่มเป้าหมาย เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ดำเนินการกับกลุ่มเป้าหมายหลัก ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิ ทีมขับเคลื่อนระดับเขตพื้นที่ (Task Force: TF) และครูพี่เลี้ยงระดับเครือข่าย จำนวน 25 คน ซึ่งได้รับการแต่งตั้งโดยผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 และทีมส่งเสริมสนับสนุน (Support Team: ST) จำนวน 3 คน ซึ่งได้รับการคัดเลือกจากผู้มีประสบการณ์ในการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info และการขับเคลื่อนระบบ โดยได้รับการแต่งตั้งจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.)

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ เวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เชิงวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) ในรูปแบบออนไลน์ (PLC Online) แบบบันทึกผลการดำเนินงานของ PLC Online และแบบสัมภาษณ์ออนไลน์

วิธีการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองโดยเข้าร่วม PLC Online โดยมีขั้นตอนดังนี้ ครั้งที่ 1 เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกับผู้ทรงคุณวุฒิ ทีมขับเคลื่อนระดับเขตพื้นที่ ทีมส่งเสริมสนับสนุน และครูพี่เลี้ยงระดับเครือข่าย เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และข้อจำกัดในการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info

ครั้งที่ 2 และ 3 เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเสนอแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายให้ข้อเสนอแนะ ปรับปรุง และพัฒนาแนวทางให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อประเมินความสอดคล้อง ความเป็นไปได้ และความเหมาะสม ของแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q - Info โดยข้อมูลจากเวที PLC Online แบบบันทึกผลการ PLC Online และแบบสัมภาษณ์ Online ผลการวิเคราะห์จะถูกนำไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาและปรับปรุงแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ในระยะต่อไป

ระยะที่ 3 วิเคราะห์ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid

การวิจัยในระยะนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid โดยศึกษาผลลัพธ์จากการใช้งานจริงของโรงเรียนกลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มเป้าหมาย

กลุ่มที่ 1 โรงเรียนเป้าหมายสำหรับการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม (Site Visit) โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 47 โรงเรียน คัดเลือกแบบเจาะจงโดยทีมสนับสนุน (ST) จากการวิเคราะห์ผลการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศ Q-Info ผ่านไป 45 วัน ภายหลังจากอบรมและได้รับบัญชีผู้ใช้ (Username) และ รหัสผ่าน (Password)

กลุ่มที่ 2 โรงเรียนที่ให้ข้อมูล โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 จำนวน 218 โรงเรียน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล เว็บไซต์ระบบเพิ่มคุณภาพการศึกษาและพัฒนาคุณภาพนักเรียน (Quality Learning Information System) : Q-info ซึ่งพัฒนาโดยมหาวิทยาลัยนครสวรรค์ และหน้ารายงานความก้าวหน้า ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของระบบ Q-Info

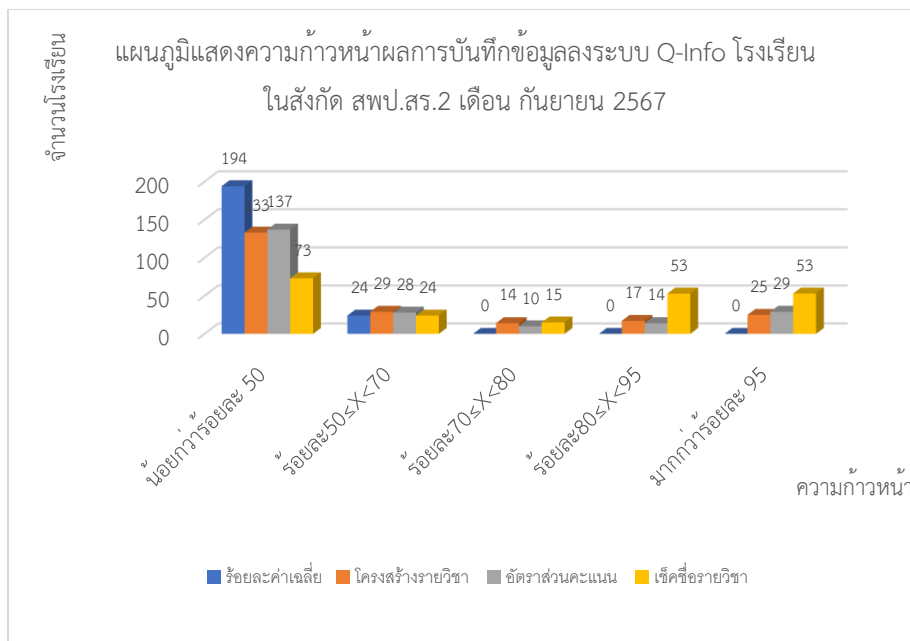
วิธีการรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

- 1.เข้าสู่ระบบสารสนเทศ Q-Info ผ่านทางเว็บไซต์
- 2.ลงชื่อเข้าใช้ด้วยบัญชีผู้ใช้และรหัสผ่านของทีมสนับสนุนคนที่ 2 (ST2)
- 3.เข้าสู่ หน้ารายงานความก้าวหน้าของโรงเรียน
- 4.เลือกเก็บข้อมูลตามตัวแปรที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ จำนวนวิชาทั้งหมด โครงสร้างรายวิชา อัตราส่วนคะแนน จัดตารางสอน เชื้อชื่อ บันทึกคะแนนเก็บ ร้อยละค่าเฉลี่ย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ดำเนินการโดยอ้างอิงข้อมูลจาก หน้ารายงานความก้าวหน้าของโรงเรียน ในระบบสารสนเทศ Q-Info โดยใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงพรรณนา ซึ่งประกอบด้วย การนำเสนอข้อมูลเชิงปริมาณผ่าน แผนภูมิและตารางสถิติ การบรรยายเชิงวิเคราะห์เพื่ออธิบายแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการใช้แนวทางการส่งเสริม ผลการวิเคราะห์ที่ได้จะนำไปสังเคราะห์เป็นข้อสรุปและข้อเสนอแนะเพื่อพัฒนารูปแบบการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในอนาคต

ผลการวิจัย

- 1.การศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 โดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 แสดงสภาพปัจจุบันการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

ที่มา : https://qinfo.co/pages/index.html?progress/st_coach

จากภาพที่ 2 พบว่าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info มีความก้าวหน้าโดยรวมค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ 50 จำนวน 194 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88 ของจำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 เมื่อพิจารณาารายด้าน โรงเรียนใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info มีความก้าวหน้าด้านโครงสร้างรายวิชาต่ำกว่าร้อยละ 50 จำนวนจำนวน 133 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 61.01 ของจำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 และ โรงเรียนใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info มีความก้าวหน้าด้านอัตราส่วนคะแนนต่ำกว่าร้อยละ 50 จำนวน 137 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 62.84 ของจำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 และอยู่ในระดับเริ่มแสดงผล 218 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 100 ของจำนวนโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2

2. การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศระบบสารสนเทศ Q-Info ที่เหมาะสม โดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid

การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่ดำเนินการโดยทีมสนับสนุน (ST) ผ่านรูปแบบ Hybrid ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่างการส่งเสริมแบบ Online และ Onsite ผลการวิจัยพบว่า แนวทางดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับดีมาก และประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 กรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของแนวทางการส่งเสริม

หลักการแนวคิดในการส่งเสริมการใช้ระบบ Q-Info หลักการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community: PLC) หลักการพัฒนาครูในยุคดิจิทัล โดยมุ่งเน้นให้ครูมีความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศที่จำเป็นต่อการใช้งานระบบ

วัตถุประสงค์ของแนวทางการส่งเสริม พัฒนาครูให้มีความรู้และความเข้าใจ เกี่ยวกับการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศ Q-Info เสริมสร้างทักษะในการใช้งานระบบ เพื่อให้ครูสามารถบันทึกข้อมูลได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 2 กลไกและกระบวนการดำเนินงานในการส่งเสริม

กลไกและโครงสร้างการส่งเสริม

วิเคราะห์ความก้าวหน้าการใช้งานและจัดกลุ่มโรงเรียนตามระดับการใช้อยู่ระบบสารสนเทศ Q-Info

ทีมสนับสนุน (ST) ประกอบด้วยครูพี่เลี้ยงระดับเครือข่ายและทีมสนับสนุนระดับเขตพื้นที่ ที่ทำหน้าที่ให้คำปรึกษาและติดตามการดำเนินงาน

รูปแบบการส่งเสริมและกิจกรรมสนับสนุน (Hybrid)

PLC Online เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการบันทึกข้อมูลในระบบ

Hybrid Site Visit การลงพื้นที่ให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหา ซึ่งดำเนินการใน 2 รูปแบบ ได้แก่

ST1 และ ST2 (Onsite Visit) ลงพื้นที่โรงเรียนเพื่อตรวจสอบบริบท วิเคราะห์ปัญหา ค้นหาสาเหตุ และเสนอแนวทางแก้ไข

ST3 (Online Visit) ให้คำแนะนำและเสนอแนวทางแก้ปัญหาผ่านระบบออนไลน์

ส่วนที่ 3 ผลผลิตจากการดำเนินการ

ครูมีความสามารถในการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ครูสามารถบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศ Q-Info ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info โดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid

ส่วนที่ 1 กรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์การส่งเสริม

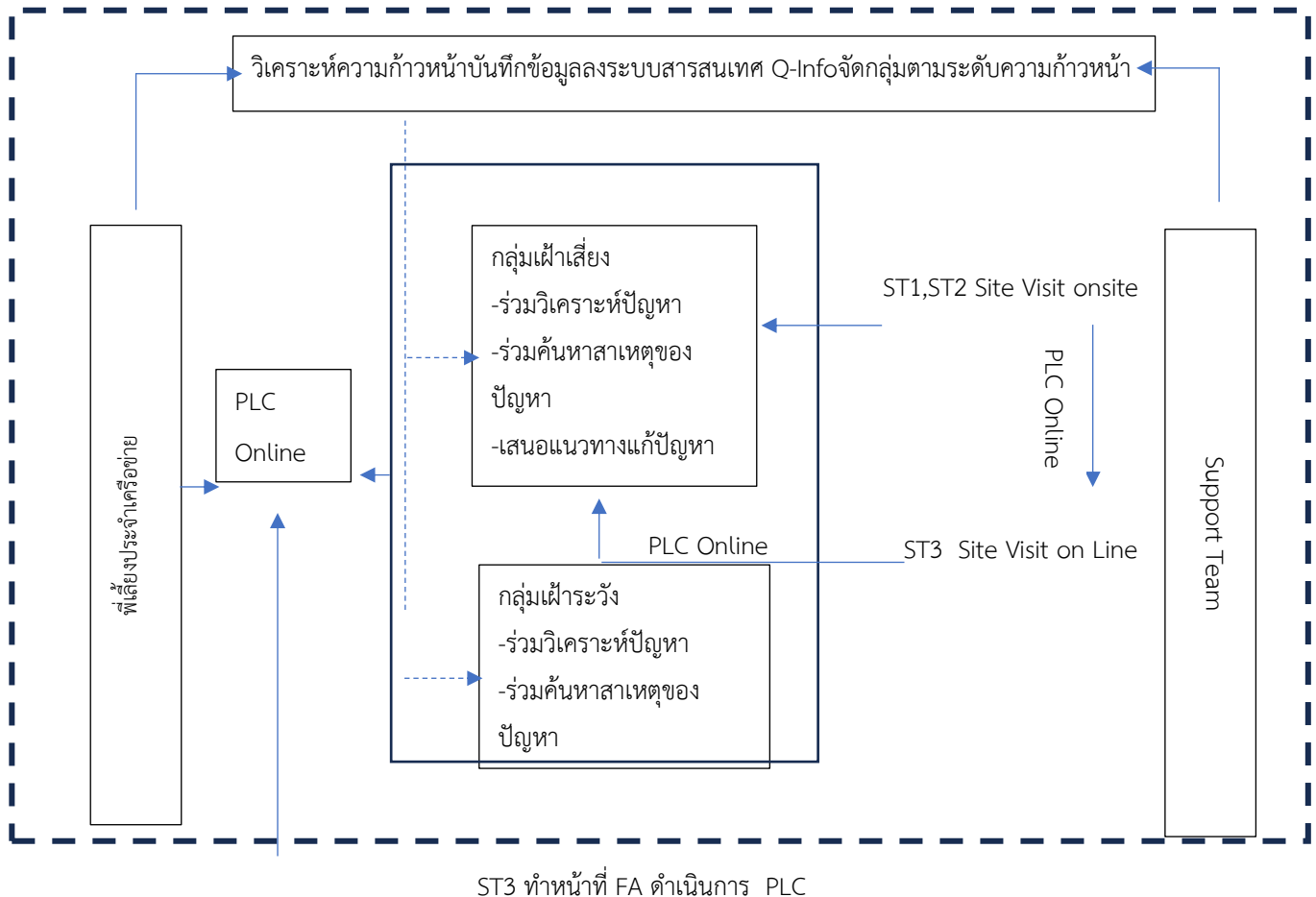
หลักการแนวคิดในการส่งเสริม

1. หลักการพัฒนาครูด้วยกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
2. หลักการพัฒนาครูในยุคดิจิทัล

วัตถุประสงค์

1. เพื่อพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจการบันทึกข้อมูลลงระบบสารสนเทศ Q-Info
2. เพื่อพัฒนาให้ครูทักษะและสามารถบันทึกข้อมูลลงระบบสารสนเทศ Q-Info ได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 2 กลไกและกระบวนการดำเนินงานในการส่งเสริม

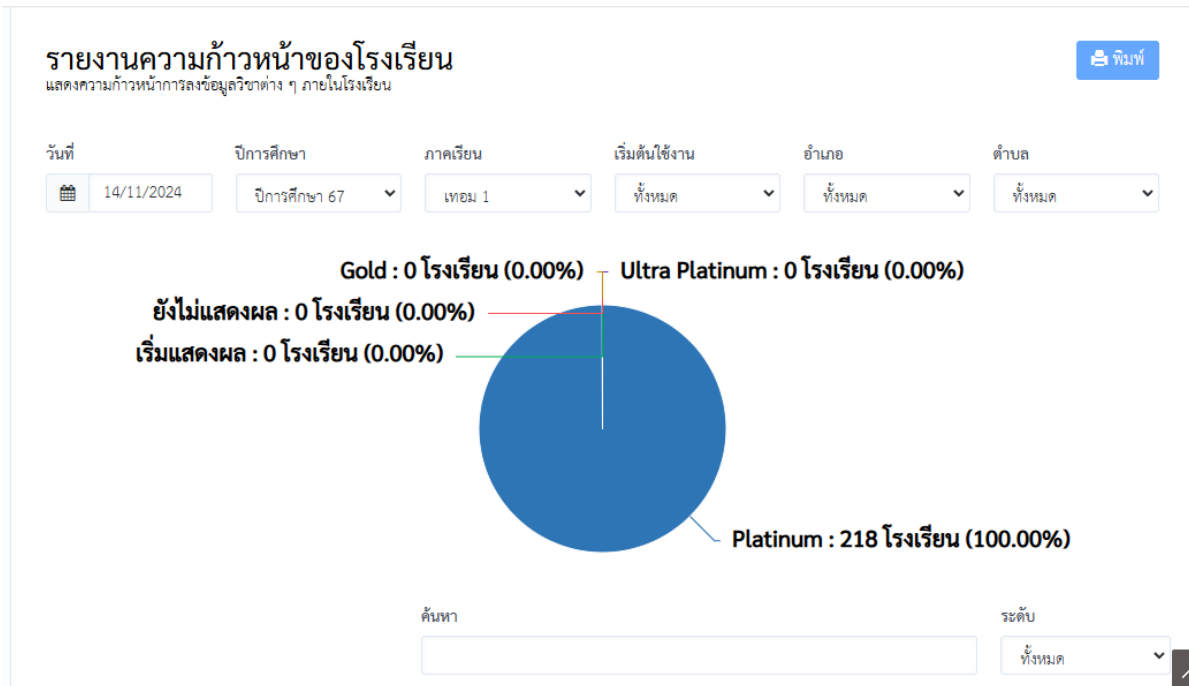

ส่วนที่ 3 ผลผลิตจากดำเนินงาน

1. ครูมีความสามารถใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ครูบันทึกข้อมูลลงระบบสารสนเทศ Q-Info ได้ความถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน

ภาพที่ 3 แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info โดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid

3. วิเคราะห์ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid แสดงได้ดังภาพ

ภาพที่ 4 แสดงความก้าวหน้าโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2
ที่มา : https://qinfo.co/pages/index.html?progress/st_coach

จากภาพที่ 4 ผลการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info โดยรวมค่าเฉลี่ยเท่ากับ 99.418 และผลการใช้อยู่ในระดับ Platinum ทั้ง 218 โรงเรียน (ร้อยละ 100)

การอภิปรายผล

จากการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการบันทึกข้อมูลระบบสารสนเทศ Q-Info โดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid : กรณีศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ผู้วิจัย อภิปรายผลในประเด็นที่สำคัญของการวิจัยรายละเอียด ดังนี้

1. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 พบว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ยังมีความก้าวหน้าในการใช้ระบบอยู่ในระดับต่ำ โดยโรงเรียนที่มีค่าเฉลี่ยความก้าวหน้าต่ำกว่าร้อยละ 50 มีจำนวน 194 โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 88 ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาในการนำระบบสารสนเทศ Q-Info ไปใช้ในกระบวนการบริหารจัดการข้อมูลทางการศึกษา เมื่อพิจารณาในรายด้านพบว่า ด้านโครงสร้างวิชา มีโรงเรียนที่มีความก้าวหน้าต่ำกว่าร้อยละ 50 จำนวน 133 โรงเรียน (ร้อยละ 61.01) และด้านอัตราส่วนคะแนน มีโรงเรียนที่มีความก้าวหน้าต่ำกว่าร้อยละ 50 จำนวน 137 โรงเรียน (ร้อยละ 62.84) แสดงให้เห็นว่า แม้โรงเรียนจะสามารถเข้าถึงระบบได้ แต่อาจยังขาดความเข้าใจหรือแนวทางที่ชัดเจนในการใช้ระบบเพื่อบันทึกและบริหารจัดการข้อมูล ทั้งนี้ ผลการศึกษาดังกล่าวสอดคล้องกับแนวคิดของ Davis (1989) เกี่ยวกับ Technology Acceptance Model (TAM) ซึ่งระบุว่า การยอมรับและการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศในองค์กรขึ้นอยู่กับ การรับรู้ถึงประโยชน์ (Perceived Usefulness) และการรับรู้ถึงความง่ายในการใช้งาน (Perceived Ease of Use) กล่าวคือ หากบุคลากรทางการ

ศึกษาไม่เห็นถึงประโยชน์ของระบบสารสนเทศ Q-Info หรือมองว่าระบบมีความซับซ้อน ก็อาจส่งผลให้เกิดอัตราการใช้งานที่ต่ำ นอกจากนี้ การศึกษาของ Venkatesh et al. (2003) ซึ่งพัฒนา Unified Theory of Acceptance and Use of Technology (UTAUT) ยังชี้ให้เห็นว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการใช้งานระบบสารสนเทศ ได้แก่ แรงจูงใจจากสภาพแวดล้อมองค์กร (Facilitating Conditions) และการสนับสนุนจากบุคคลรอบข้าง (Social Influence) ซึ่งสอดคล้องกับสถานการณ์ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 ที่พบว่าการส่งเสริมและสนับสนุนจากทีมสนับสนุน (ST) และโครงสร้างของกลไกภายในยังมีข้อจำกัด ส่งผลให้โรงเรียนยังไม่สามารถใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เพื่อให้โรงเรียนสามารถนำระบบสารสนเทศ Q-Info ไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด ควรมีการส่งเสริมการใช้งานผ่านแนวทางการฝึกอบรม การให้คำปรึกษา และการสนับสนุนเชิงโครงสร้าง เช่น การพัฒนาแหล่งเรียนรู้แบบดิจิทัล การเพิ่มช่องทางให้คำแนะนำแบบ Real-time และการพัฒนาเครือข่ายครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนเพื่อสนับสนุนการใช้ระบบ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Schrum et al. (2018) ที่เสนอว่าการนำระบบสารสนเทศไปใช้ในโรงเรียนควรได้รับการสนับสนุนจากหลายภาคส่วนเพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและประสิทธิภาพสูงสุด

2. การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info โดยทีมสนับสนุน (ST) ผ่านรูปแบบ Hybrid ซึ่งผสมผสานการส่งเสริมทั้ง Online และ Onsite พบว่าแนวทางดังกล่าวมีความเหมาะสมในระดับดีมาก และสามารถช่วยให้ครูมีความเข้าใจและทักษะในการใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info ได้ดีขึ้น ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Garrison, Anderson, & Archer (2000) เกี่ยวกับ Community of Inquiry (CoI) ที่เน้นการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลร่วมกับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในบริบทจริง ซึ่งส่งผลต่อการพัฒนาทักษะของผู้เรียนรู้ให้เกิดขึ้นอย่างเป็นระบบ

2.1 กรอบแนวคิดและวัตถุประสงค์ของแนวทางการส่งเสริม

การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info อิงแนวคิด Professional Learning Community (PLC) ซึ่งเป็นกระบวนการพัฒนาครูผ่านการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และการปฏิบัติจริง ทั้งนี้ DuFour et al. (2010) ระบุว่า PLC เป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาความสามารถของครู เนื่องจากช่วยให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างต่อเนื่องและนำไปสู่การพัฒนาการสอนอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ การพัฒนาครูในยุคดิจิทัลเป็นสิ่งสำคัญ ซึ่ง Fullan & Langworthy (2014) ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ของครูต้องมีความเชื่อมโยงกับเทคโนโลยีเพื่อให้สามารถปรับตัวให้เข้ากับบริบทของการศึกษาในศตวรรษที่ 21

2.2 กลไกและกระบวนการดำเนินงานในการส่งเสริม แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ผ่านรูปแบบ Hybrid ประกอบด้วย

2.2.1 การวิเคราะห์ความก้าวหน้าการใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info และการจัดกลุ่มโรงเรียน ซึ่งเป็นกระบวนการที่ช่วยให้สามารถออกแบบกิจกรรมสนับสนุนได้ตรงกับระดับความต้องการของโรงเรียน

2.2.2 การใช้ Hybrid Model ในการสนับสนุนการใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info ซึ่งประกอบด้วย

1) PLC Online ที่เป็นเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้และให้คำแนะนำแก่ครู ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Lave & Wenger (1991) ที่ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้แบบชุมชน (Community of Practice) สามารถช่วยให้บุคคลพัฒนาทักษะผ่านการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

2) Hybrid Site Visit ซึ่งแบ่งออกเป็น Onsite Visit และ Online Visit ช่วยให้สามารถให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในบริบทจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของ Means et al. (2013) ระบุว่าการใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการเรียนรู้ร่วมกับการให้คำปรึกษาแบบตัวต่อตัวสามารถเพิ่มประสิทธิภาพของกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาทักษะของผู้เรียนได้

2.3 ผลผลิตจากการดำเนินการ ผลจากการดำเนินแนวทางการส่งเสริมพบว่า ครูสามารถใช้ระบบ Q-Info ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ครูสามารถบันทึกข้อมูลลงระบบสารสนเทศ Q-Info ได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ผลลัพธ์

เหล่านี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Guskey (2002) ที่เสนอว่า การพัฒนาวิชาชีพครูจะมีประสิทธิภาพมากขึ้นหากมีการออกแบบกิจกรรมที่เชื่อมโยงกับการปฏิบัติจริง มีการติดตามผล และได้รับการสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง

3. วิเคราะห์ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) ด้วยรูปแบบ Hybrid พบว่าการใช้งานโดยรวมของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุรินทร์ เขต 2 มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 99.418 และทุกโรงเรียน (218 โรงเรียน) อยู่ในระดับ Platinum คิดเป็น 100% แสดงให้เห็นว่าแนวทางการส่งเสริมที่พัฒนาขึ้นสามารถส่งผลให้โรงเรียนสามารถใช้ระบบ Q-Info ได้อย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับหลักการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาผ่าน Professional Learning Community (PLC) และการพัฒนาแบบ Hybrid ดังนี้

3.1 ประสิทธิภาพของแนวทางการส่งเสริมแบบ Hybrid การใช้แนวทาง Hybrid Model ซึ่งเป็นการผสมผสานระหว่าง Online และ Onsite Support มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพของการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info อย่างมีนัยสำคัญ งานวิจัยของ Means et al. (2013) ระบุว่าการเรียนรู้แบบผสมผสานช่วยเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนได้ดีกว่าการเรียนรู้รูปแบบหนึ่งเพียงอย่างเดียว ซึ่งสนับสนุนผลการวิจัยที่พบว่า โรงเรียนสามารถใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

3.2 การส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) และผลต่อประสิทธิภาพของครู ผลการวิจัยสะท้อนว่า การใช้ PLC Online และ Hybrid Site Visit มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมให้ครูสามารถใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info ได้อย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาครูในรูปแบบ PLC ช่วยให้เกิดการเรียนรู้เชิงลึกและต่อเนื่อง ซึ่ง DuFour et al. (2010) อธิบายว่าการมีส่วนร่วมในชุมชนแห่งการเรียนรู้สามารถช่วยให้ครูปรับปรุงการปฏิบัติการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Lave & Wenger (1991) ยังชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ร่วมกันผ่านการปฏิบัติจริงจะช่วยให้บุคคลสามารถนำความรู้ไปใช้ในสถานการณ์จริงได้ดีขึ้น

3.3 การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาโรงเรียน ผลการวิจัยนี้ยังสนับสนุนแนวคิดของ Fullan & Langworthy (2014) ที่เสนอว่าเทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา โดยเฉพาะการสร้างระบบข้อมูลสารสนเทศที่ช่วยให้โรงเรียนสามารถบริหารจัดการและติดตามผลการดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ในระดับ Platinum ของทุกโรงเรียน แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนสามารถนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้เพื่อปรับปรุงคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

3.4 ความสำเร็จของการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมและผลต่อการใช้งานระบบสารสนเทศ Q-Info การที่โรงเรียนทั้งหมดสามารถบรรลุระดับ Platinum แสดงให้เห็นว่าแนวทางการส่งเสริมที่พัฒนาโดยทีมสนับสนุน (ST) มีประสิทธิภาพสูง ซึ่งสะท้อนถึงหลักการของ Guskey (2002) ที่ระบุว่า การพัฒนาวิชาชีพครูที่มีการติดตามผลและสนับสนุนอย่างต่อเนื่องจะช่วยให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทางปฏิบัติและผลลัพธ์ที่ดีขึ้น การใช้แนวทาง Hybrid Model ที่มีทั้งการอบรมออนไลน์และการลงพื้นที่สนับสนุนช่วยให้ครูสามารถนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ได้จริง ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้โรงเรียนสามารถใช้ระบบ Q-Info ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การขยายผลและการปรับใช้ในพื้นที่อื่น จากผลการวิจัยพบว่า แนวทางการส่งเสริมการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ผ่านรูปแบบ Hybrid ที่ดำเนินการโดยทีมสนับสนุน (ST) มีประสิทธิภาพสูง ส่งผลให้ทุกโรงเรียนสามารถใช้งานระบบได้อย่างเต็มที่ ดังนั้นควรมีการขยายผลไปยังโรงเรียนในเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อให้สามารถใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info ได้อย่างมีประสิทธิภาพทั่วทั้งประเทศ

1.2 การพัฒนาศักยภาพของครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่องแม้ว่าผลการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info จะอยู่ในระดับสูง แต่เพื่อให้เกิดความยั่งยืน ควรมีการพัฒนาและอบรมครูอย่างต่อเนื่อง โดยอาจจัดให้มีหลักสูตรออนไลน์เสริมผ่าน PLC Online และการสนับสนุนในพื้นที่เป็นระยะ เพื่อให้ครูสามารถปรับตัวกับการเปลี่ยนแปลงของระบบได้ตลอดเวลา

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป

2.1 ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info แม้ว่าผลการวิจัยจะแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของแนวทางการส่งเสริม แต่ควรศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อความสำเร็จของการใช้ระบบสารสนเทศ Q-Info เช่น แรงจูงใจของครู ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางเทคโนโลยี และการสนับสนุนจากผู้บริหารสถานศึกษา

2.2 เปรียบเทียบผลการใช้แนวทาง Hybrid กับรูปแบบอื่น ๆ ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบระหว่างแนวทาง Hybrid กับแนวทางอื่น ๆ เช่น การอบรมแบบ Onsite อย่างเดียว หรือการอบรมแบบ Online 100% เพื่อหาข้อดีและข้อจำกัดของแต่ละแนวทาง และเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุดในบริบทที่แตกต่างกัน

เอกสารอ้างอิง

- นคร ตั้งคะพิภพ. (2567). เอกสารประกอบการประชุมเชิงปฏิบัติการ ประสานแผนการทำงาน. ประชุมวันที่ 17-18 สิงหาคม 2567 ณ ห้องประชุมไอวี 3 ชั้น 3 อาคาร ทีเค 3 โรงแรม ทีเค พาเลสแอนด์คอนเวนชั่น กรุงเทพมหานคร
- พงศ์พันธ์ กิจสนาโยธิน, วรลักษณ์ คงเด่นฟ้า และณัฐภรณ์ หลาวทอง. (2561). **โครงการวิจัยปฏิบัติการระบบ สารสนเทศ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพการศึกษา (Q-Info)**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกองทุนสนับสนุน การวิจัย (สกว.).
- มหาวิทยาลัยนเรศวร. (2564 ก). **คู่มือการใช้งานระบบ**. สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2567, จาก <https://qinfo.co/pages/index.html?systemManual>
- _____. (2564 ข). **หน้ารายงานความก้าวหน้าระบบ**. สืบค้นเมื่อ 15 กันยายน 2567, จาก https://qinfo.co/pages/index.html?progress/st_coach
- วรลักษณ์ คงเด่นฟ้า. (2564). **ว่าด้วย Q-info เครื่องมือป้องกันเด็กไทยหลุดจากระบบ**. สืบค้นเมื่อ 25 กรกฎาคม 2567 จาก <https://iamkru.com/%E0%B8%A7%E0%B8%A3%E0%B8%A5%E0%B8%B1%E0%B8%81%E0%B8%A9%E0%B8%93%E0%B9%8C%E0%B8%84%E0%B8%87%E0%B9%80%E0%B8%94%E0%B9%88%E0%B8%99%E0%B8%9F%E0%B9%89%E0%B8%B2-%E0%B8%A7%E0%B9%88%E0%B8%B2%E0%B8%94/>
- Davis, F. D. (1989). **Perceived usefulness, perceived ease of use, and user acceptance of information technology**. *MIS Quarterly*, 13(3), 319-340. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2567 จาก <https://doi.org/10.2307/249008>
- DuFour, R., Eaker, R., & Many, T. (2010). **Learning by Doing: A Handbook for Professional Learning Communities at Work (2nd ed.)**. Bloomington, IN: Solution Tree. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2567 <https://www.scirp.org/reference/referencespapers?referenceid=1214429>
- Fullan, M., & Langworthy, M. (2014). **A rich seam: How new pedagogies find deep learning**. Pearson. สืบค้นเมื่อ 17 สิงหาคม 2567 จาก https://www.michaelfullan.ca/wp-content/uploads/2014/01/3897.Rich_Seam_web.pdf

- Garrison, D. R., Anderson, T., & Archer, W. (2000). **Critical inquiry in a text-based environment: Computer conferencing in higher education.** *The Internet and Higher Education*, 2(2-3), 87-105. สืบค้นเมื่อ 25 สิงหาคม 2567, จาก [https://doi.org/10.1016/S1096-7516\(00\)00016-6](https://doi.org/10.1016/S1096-7516(00)00016-6)
- Guskey, T. R. (2002). **Professional development and teacher change.** *Teachers and Teaching*, 8(3), 381-391. สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 ธันวาคม 2567, จาก <https://doi.org/10.1080/135406002100000512>
- Lave, J., & Wenger, E. (1991). **Situated learning: Legitimate peripheral participation.** Cambridge University Press. สืบค้นเมื่อ วันที่ 20 ธันวาคม 2567, จาก <https://psycnet.apa.org/record/1991-98963-000>
- Means, B., Toyama, Y., Murphy, R., Bakia, M., & Jones, K. (2013). **The effectiveness of online and blended learning: A meta-analysis of the empirical literature.** Teachers College Press. สืบค้นเมื่อ 25 มกราคม 2568 จาก https://www.sri.com/wp-content/uploads/2021/12/effectiveness_of_online_and_blended_learning.pdf
- Schrum, L., Shelley, G. B., & Miller, R. (2018). **Leading 21st century schools: Harnessing technology for engagement and achievement.** Corwin Press. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2567, จาก https://books.google.co.th/books?id=s3hZDwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=th&source=gbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false
- Venkatesh, V., Morris, M. G., Davis, G. B., & Davis, F. D. (2003). **User acceptance of information technology: Toward a unified view.** *MIS Quarterly*, 27(3), 425-478. สืบค้นเมื่อ 20 ธันวาคม 2567, จาก <https://doi.org/10.2307/30036540>